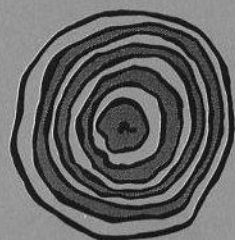


Kalender 2012



SKI
HISTORIE-
LAG



Her på den fete grønt, mølltente
Mønt i 1814 - av alle 111, 3. 8. mai 1814.
Oppgaven var å svare på dette i 1814.

Leven fikk navnet MOSQUITTO, etter de
Mange britiske Jagerbataljoner som angrep
Companie kommandanten, Victoria Terrasse i
Oslo, i 1942 og 1944.

Det er oppå 11 mann i nå her
Toppa byrnes fargene som blygrønt og
lylmet.

Forsidebildet:

Ola Øyno avduker minnesplaketten der Mosquitoleiren lå.

Ola Øyno (født 20.12.1921) er Skigutt, men flyttet til Kolbotn i 1954. Under krigen var han leder for Ski Røde Kors hjelpekorps, og i kjelleren under morens skotøyforretning hadde de lager og holdt møter, det var i Sentrumsgården ved gamle Ski Bygg. Det bare noen ytterst få visste var at Ola virket i ordonnanstjenesten i Milorg og tilhørte avsnittsstaben under Torstein Fennefoss. Ola var orienteringsløper og speider.

Foto: Kjell Haug

Etter hvert klarte sambandet i Milorg å oppspore mange av mannskapene i Område 111.1, og de mottok sine direktiver fra avsnittsstaben v/Torstein Fennefoss.

Etter hvert ble tømmerkoia for full av folk, og det ble besluttet å opprette en leir oppe på en ås nord-vest for kommandoplassen (tømmerkoia).

Mosquito-leiren lå på en ås uten navn og uten tydelige stier. Her lå det opptil 15 mann i 4 meget godt kamuflerte telt. En viktig jobb var å hente våpen og utstyr fra gjemmestedet "Helvete", ikke langt fra slipp-myra ved Orremåsan. Her hadde Q-gutta gjemt containere mellom store steiner nede i et bekkefar.

I Mosquito-leiren fungerte Trygve Syversen som leirsjef og lagfører. Jens Hemsén holdt orden på lageret av våpen og mat, og Sverre Enger organiserte vaktlister.

Våpnene måtte hentes på natta. Arne Karlsrud var stifinner – lommekjent som han var i marka. Det ble tunge bærer å bære i mørket, ryggsekker fulle av våpen. Våpnene var innsatt med fett, og rensing og klargjøring var vanskelig arbeid.

Her i Mosquito-leiren ble forberedelser gjort for å kunne møte det alle mente ville komme om ikke så lenge: Enten tysk kapitulasjon eller invasjon fra de allierte. I begge tilfeller hadde Milorg sine direktiver.

I Mosquito-leirens område mobilisert Milorg i Ski morgenen den 8. mai 1945.

Kilde: Trygve Syversen og gamle arkiver.

Forsiden:

En orientering om "Mosquito-leiren" og omstendighetene for opprettelsen.

Den 21. mars 1945, kl 22.30 ble "avsnitts-hytta", som nå var hovedkvarter for Milorg 111, oppdaget og avslørt. Hovedkvarteret var overført til ei lita bordhytte i utkanten av gården til Stener Myrvold, Vasshagan.

Avsnittssjefen, Torstein Fennefoss og etterretningsoffiseren Einar Hellerud, var begge reist til Oslo i tjenesteanliggende. Stabsjefen Jan Heiberg Magnus var alene i hytta da tre statspolitibetjenter banket på døra. Det kom til en dramatisk skuddveksling og Heiberg Magnus ble skutt gjennom høyre kneledd. Han klarte imidlertid å komme seg unna i kveldsmørket og krøp over Lunneråsen, ned lia og over til gården Holm. Der ble han tatt hånd om, og brakt til Oslo og skaffet lege gjennom Milorg 131 (Gamle Oslo), og under falskt navn lagt inn på Ullevål sykehus.

Milorg 111 ble nå rullet opp, og det gikk ut melding fra avsnittssjefen om at alt befall og menige måtte gå i dekning.

Den 23. mars kl 18.30 ble Områdesjef Anton Huseby skutt ned og såret på åpen gate i Maridalsveien i Oslo av en gammel klassekamerat, som nå var i Statspolitiet og kjente til opprullingene ved Vasshagan.

Anton Huseby ble fraktet til krigslasarettet på Aker, operert og ti dager senere overført til Grini konsentrasjonsleir. Dermed ble Områdets nestkommanderende Nils Otternes utnevnt til fung.områdesjef i 111.1.

I begynnelsen av april 1945 ble en kommandoplass etablert i hytta (koia) til familien Erichsen fra Talaksrud gård. Hytta eller tømmerkoia ligger i tett skog nord for Sterkerud speiderhytte.



Bildet av troppssjef Bjørn Hemsén i 3. tropp med bl.a Trygve Syversen og mannskaper er historisk og henger i Hjemmefrontmuséet.



Mannen på bildet er Jørgen Jakobsen Boger (1878-1959) ved siden av lokomobilen som ble brukt som trekkraft på Bogersaga. Han arbeidet som sagmester i mange år. I ungdommen arbeidet han som sagmester både i Sverige og Finland. I 1911 fikk han visum til Sovjet, men det er usikkert om han tok arbeid der. Kjøpte Øvre Boger i 1916. De siste årene av arbeidslivet var han fyrbøter både på Skjegstadsaga og på Bogersaga. Fyrbøterens oppgave var å holde varmen ved like i dampkjelene både om nettene og i helgene.

BOGERSAGA

Boger var en storgård. Den ble delt i 1850-årene. I tillegg til gårdsdriften, hadde gården vannsag, en oppgangssag. Den lå helt nede ved Langen, i utløpet av bekken fra Buvannet. I 1655 var den en av i alt 12 sager i Kråkstad herred.

Etter en kongelig forordning ble det i 1688 innført privilegier for enkelte sagbruk. Bogersaga fikk i 1767 bevilling med rett til å selge 1000 bord (kvantumsag). Det vanlige, på denne tiden, var at privilegiene ble gitt til utvalgte byborgere. I Follo var det annerledes, bl.a. oppnådde "bondesaga" på Boger denne særbehandlingen. Først i 1860 (lov av 1850) ble sagbruksdriften igjen helt fri.

Demningen til Bogersaga lå ved utløpet av Buvannet. Det er ikke kjent hvor høy demningen var, men høydeforskjellen mellom Buvannet, via Jørgenrudtjernet til Gjedsjøvannet er bare ca to meter. Det er rimelig å tro at demningen var så høy at Gjedsjøvannet også var en del av bassenget til Bogersaga. Dammen la i alle fall beslag på mye jord som kunne dyrkes i dette dalføret.

I 1855 ble det inngått en avtale mellom eierne av Boger og eierne av Gjedsjø, Skjegstad, Jørgenrud og Stubberud om "å sløyfe og nedrive Boger dam" mot en godtgjøring på 900 spd. Ganske snart etter ble dammen revet, og ny sag med damplokomobil som drivkraft ble bygd. Denne gangen ved nordenden av Buvannet. Sagdriften ble lagt ned i begynnelsen av 1950-årene. Bygningen brant ned til grunnen i 1958.

Kilde: E. Østlid - En bygdebok
Thor Boger

Bildet er tatt ved Holen i 1962, da klubbmesterskapet til Skimt ble holdt her. Noen ganger gikk det også i Ellingsrudkollen. Det var stas at både yngre og eldre hoppet i samme bakke.

Fra venstre: Karl-Olaf Løkenhagen, Trygve Gundersen, Jarl Røijen og Werner Skau. Hopper nr 131, Trygve Gundersen (1913 – 1968) var Langhusgutt, men hoppet for Skimt og var en av landets beste hoppere før krigen. I 1938 satte han bakkerekord i Holmenkollen med 54,5 meter. Han hadde mange bakkerekorder, også i Møllebakken i 1940 med 55 meter. I 1962 ble Trygve Gundersen Norgesmester i "old boys" både i spesielt hopp og kombinert.



Det store bildet er tatt i Holen i 1955 og viser Eystein Eriksen i søvet. Gårdene er Hebekk til venstre og Talaksrud midt i bildet.

Holen var et kjært aktivitets- område vinter og sommer

Det var her ungdommen møttes, og her ble alle skoleskirenn i Ski kommune arrangert. Holen var en oppbygd 20-meters bakke med et høyt fartsstillase og et langt oppbygd trehopp, også kulen var av tre. Men før krigen ble hoppet og bakken satt opp av de unge selv med snøoppbygg. Holen-området tilhørte Kapell-Sander, og bakken lå på vestsiden av jernbaneskjæringen ved Waldemarhøy. Den ble senere revet og flyttet nærmere Hebekk skole.

Mange husker nok grinda og den skumle passeringen over jernbaneskinnene ved Kapelldammen – en forbudt snarvei.

I Østlandets Blad mandag 19. februar 1962 kunne man lese om stort skirenn med 500 deltakere fra folkeskolene i Ski, Langhus, Siggerud og Gjedsjø i Holen. En sterk vind vanskeliggjorde arrangementet, og hopprennet for fjerde og femte klasse måtte utsettes til 21. februar.

Beste tre-mannslag i hopp 6. og 7. klasse ble Erik Holmen, Grunde Vale og Terje Grøstad fra Ski skole, og de vant ØB's vandrepokal til odel og eie. Beste pikelag i utfor ble Ski folkeskole ved Inger Lise Hultmann, Eva Ulmo og Anne Karin Ørbeck, og de fikk Rolf Skonnords vandrepokal.

Framhaldsskolen hadde hopp, og her vant Ørnulf Karlsen med Odd Gylder på andre plass.

6. og 7. klasse gutter hadde langrenn/utfor og her ble rekkefølgen: Nr 1. Hans Petter Hellerøy, nr 2. Svein Grøstad, nr 3. Pål Bjørnstad og nr 4 Rolf Andersen. Alle var fra Ski skole.

Vandreskjoldet for piker 6. og 7. klasse var: Nr 1. Margrete Sørli, Langhus, nr 2 Inger Lise Hultmann, Ski, nr 3. Eva Ulmo, Ski.



På bildet over ser vi fra venstre den østerrikske offiser Tropper, han var innkvartert hos nr. to fra venstre Hans Hasle, videre sees Anton Huseby (en av lederne i hjemmefronten), deretter Elisabeth Hasle og Lulli Mørk. Bildet er sannsynligvis tatt i 1940 eller 1941.

En uproblematiske innkvartering

Under annen verdenskrig ble eiere av større hus i Ski-bygda pålagt av myndighetene å huse folk fra okupasjonsmakten. Huseierne ble beordret til å innkvartere en offiser eller to menn. Dette skapte rimeligvis liten glede hos de utvalgte huseiere.

Offiser Tropper var utkommandert til tjeneste, og var etter eget sigende anti-nazist. Han var stasjonert på depoet og ble hentet og brakt til Hasles hus av en adjutant morgen og kveld. Det utviklet seg etterhvert et vennskap mellom Tropper og vertsfamilien. Tropper hadde tilgang til radio, og han og Hasle-familien lyttet sammen på nyhetene fra London. Da Tropper etter vel et år ble beordret til annen tjeneste, la han igjen brev og hilsen med takk for tiden i Hasles hus. Etter krigen ble kontakten gjenopptatt, og brev og familiebilder ble utvekslet. Men familiene møttes aldri mer.

Hans Hasle var utdannet gullsmed. I 1930-årene åpnet han sin egen forretning i Rutheimgården. Her drev han sin virksomhet i mange år sammen med sin kone Elisabeth. I 1970 ble Hans Hasle rammet av slag, og la ned gullsmedforretningen. Frank Bjørn Kristiansen hadde en tid foretatt reparasjoner på gullsmedvarer hos Hasle. Kristiansen overtok forretningen etter Hasle. Den ble flyttet til Parkaksen og Kristiansen drev den frem til pensjonsalder. Virksomheten ble så nedlagt.

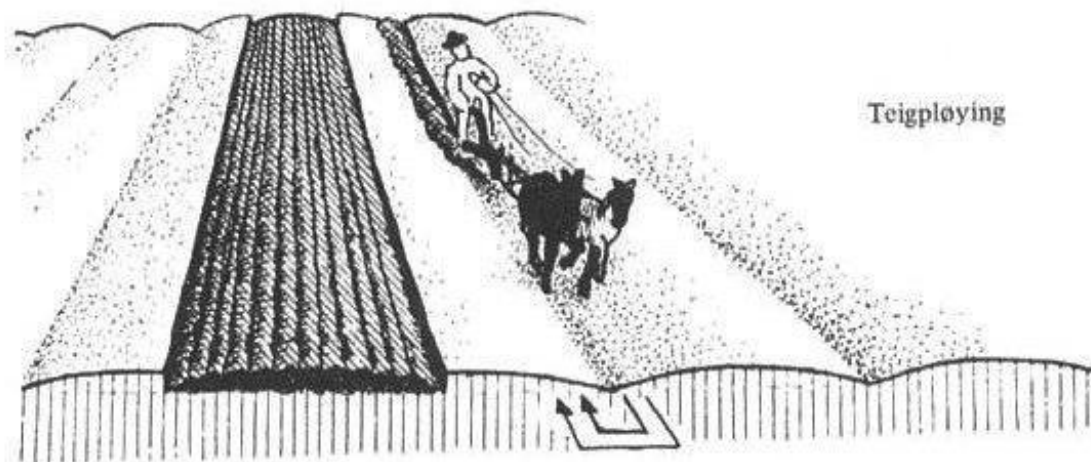
Kilde: Tutta Solberg



Teigpløyd åker på Finstad

I 2007 ble det hogd et felt – stort sett med hogstmoden gran – som var til sjenanse for dem som bor innerst i Finstadgrenda, dvs. i enden av Follovegen. Feltet er en del av et større område med merker etter en spesiell, gammel dyrkingsmåte. I faglitteraturen kalt "teigpløyd åker". Dateringa er noe usikker, sannsynlig fra "førreformatorisk tid", altså før 1536. Det er ikke kjent hvor lenge denne åkeren var i bruk. Kulturminner som er så gamle, er automatisk fredet. Teigpløyd åker ble brukt på flate felter med vass-sjuk jord over leirjordsbygdene. Jorda ble lagt opp i rygger i fallretninga på jorda. Det ble gjort ved at feltet ble pløyd i to retninger (fram og tilake) og plogveltene lagt mot hverandre. Fordypningen mellom ryggene fungerte som grøfter for vannet. På dette feltet er ryggene ca 5 m breie.

Vernemyndighetene tillot hogst og rydding av feltet, men la ned forbud mot bruk av store skogsmaskiner. Felling av trøene ble derfor gjort med vanlig motorsag og tømmeret ble tatt ut av feltet med lett traktor. For å spare grunnen, ble arbeidet utført mens det var tørt i bakken. All kjøring og transport av tømmeret inne på feltet foregikk på et lag av greiner. Resultatet ble meget bra.



Det er få så store felter av teigpløyde åkre som er bevart i Norge. Arealer som en gang i tida var teigpløyde åkre er for lengst drenert med igjenlagte grøfter og tatt inn i det vanlige åkerbruket. Derfor er feltet på Finstad noe å ta vare på. Beboerne som ønsket granskogen fjernet, ryddet området for kvist.

Da snøen var i ferd med å bli borte om våren, tok Bjørn Erik Myhre enestående bilder fra andreetasjen i eget hus. Ett av bildene er gjengitt her. Det viser dyrkingssengene ganske tydelig, ryggene er bare, mens snøen ligger i "grøftene"

Allerede etter fire år, i 2011, er feltet så tilgrodd med bringebær og andre vekster at det er vanskelig å se merker etter den gamle teigpløyde åkeren.

Kilde Arkeologisk Feltenhet, Akershus fylkeskommune
Vidar Asheim: Kulturlandkapets historie, Universitetsforlaget 1978



Bildet over viser et lite utsnitt av grenda. Sentralt i bildet ser vi skolen og til venstre for den plassene Bråten og Høitomt. Andre sentrale plasser var Dammen, Nærsaga, Mellomsaga og Øvresaga. Sistnevnte er i dag en ubetjent hytte som eies av DNT Oslo og omegn. Stedet ligger i Østmarka og er vel verdt et besøk.

Rausjøgrenda 1930

Den eneste veiforbindelsen til Rausjøgrenda er fra RV 105 i Ski kommune. Den ble åpnet i 1865 med sidevei til Bysetermosan. Veien videre var en kjerrevei som ble utbedret i 1930 på grunn av oppsving i plankeskjæringene. Tidligere var det den gamle "Plankeveien" til Christiania gjennom Østmarka som ble brukt om vinteren. Det var stor trafikk langs "Plankeveien" med opp til 2000 kjørekarer og 5000 hester i arbeid. Andre som brukte denne vinterveien, måtte bare passe seg for plankekjørerene når de kom med opp til 50 lass. P.C. Asbjørnsen (1812-85) skriver at det ikke var noen fornøyelse å møte disse. Johannes Flintoe (1787-1870), den danskfødte kunstmaleren som virket i Norge mesteparten av sitt liv, har laget flere tegninger med motiv av ovennevnte episoder. Karen Cudrio (1716-97), den rike enkefruen på Losby gods i Østmarka, har fått æren av å stikke ut denne vinterveitraseen. Langs strekningen Enebakk – Christiania var det skysstasjoner og skjenkesteder. Det var også tilfelle i Rausjømarka. Her ble det servert mat og ikke minst brennevin. En pæl brennevin (2,4 dl) kostet om lag 10 shilling.

Om sommeren måtte en ta seg fram til Børtervann og med robåt derfra til Enebakk. Det første sagbruket ble reist antakelig 1650, men det tok enda 100 år før grenda ble etablert. På det meste bestod den av 11 plasser med om lag 100 fastboende. I vinterseongen ble innbyggertallet fordoblet med tømmerhoggere og andre som hadde tilknytning til skog og sagbruk.

Fra 1850 var det egen skole med undervisning hver tredje uke. I 1913 fikk Rausjø fast, nybygd skole. Den var i drift til 1958. I dag drives den som leirskole. Eget postkontor var det også her 1912-1915. I 1950-årene begynte avfolkingen, og i dag bor det bare noen få personer her inne.



*Konfirmantene fra venstre i 1. rekke: Jan Egil Johansen, Svanhild Andreassen, Laila Haug, Laila Hansen. Anne Lise Rønneberg, Ann Mari Lier.
2. rekke fra venstre: Jan Åge Larsen, Ingvald Hansen, bak han Per Ole Røine, Ingunn Framgården, sokneprest Notø, Liv Vardeheim. Damene i bakgrunnen er mødrene til to av konfirmantene.*

Konfirmantene i Siggerud kapell, 17.06.1962

Dette var fjerde gangen det var konfirmasjon i Siggerud. De tre foregående var i 1954, 1956 og 1959.

En tilføyelse til forrige års kalender: Det var konfirmasjon i 1945, men konfirmantene er ikke innført i kirkebøkene.

Kilde: Laila Haug om hvem som er hvem på bildet.





1956

*Bakerst fra venstre: Kari Nielsen (Krosshavn), Inger Huse (Martinussen), Ingebjørg Renslo, Lalla Osrønningen
Midten: Siggen Renslo (Witt), Ruska Løchen (Nielsen), Eli Jørgensen (Linnestad)
Foran: Gerd Lande (Andresen), Berit Halvorsen (Lorentzen), Dagny Venger*



Aslaug Trossvik er i Ski Idrettslag, og ble en meget kjent speiderleder etter krigen. Hun er fortsatt speider.

Det er mange godt voksne damer som i dag minnes med glede hard trening på Sportsplassen – sykkelturer, overnatting i telt og ikke minst sosialt samvær. Håndball var og er fortsatt en stor idrett i Ski etter starten for over 60 år siden. Takket være en entusiastisk Aslaug.

Kilde: Ruska Nielsen m.fl.

Fotos: utlånt av Ruska Nielsen

Aslaug Trossvik – alle håndballjenters mor

Aslaug f. Solbakken ble født i 1919 og var fra Reinsvoll på Toten. Sammen med sin yngre søster Else, reiste hun til Ski for å skaffe seg arbeide. Der traff hun Ski-gutten Yngvar Trossvik, som hun giftet seg med i 1941.

Etter krigen startet Aslaug som håndballtrener, og det er hun som var opphavet til jente- og damehåndball i Ski. Ikke bare var hun trener, hun var også som "en mor" for alle jentene.

Hun og mannen bodde i mange år som nære naboer til Sports-plassen. Ofte var jentene på besøk, og ble servert "verdens beste wienerbrød", men også gode råd om vanlig folkeskikk fulgte med. Aslaug var streng, men veldig rettferdig.

Alle hennes håndballag ble veldig gode, mange ble Oslomes-tere i sin klasse. To av hennes jenter som gikk til Osloklubber for videreutvikling, havnet på landslaget. Det var keeper Berit Halvorsen (Lorentzen) og måldronningen Siggen Renslo (Witt).

Aslaug godtok et tap, men likte dårlig når jentene tapte mot Kolbotn.

Alle kamper ble spilt på grusbane. Det ble mange reiser rundt i distriktet, ofte reiste Aslaug med et lag, og Yngvar med et annet. De hadde alltid tid for jentene sine.

Senere flyttet de til eget hus i Lysneveien. Der var døren alltid åpen. Både der og på hytta på Geilo var spillerne, og etter hvert deres barn, velkomne. Yrkesmessig arbeidet Aslaug i Oslo Idrettskrets.

For sin innsats for håndballen i Ski ble Aslaug tildelt Ski ILs fortjenestemerke. Ingen fortjente det mer enn henne.

Aslaug gikk bort så altfor tidlig. Hun fikk slag, og døde i januar 1980, bare 60 år gammel. Hun ble båret til graven av sine håndballjenter.



Elevene er:

Første klasse 1932:

Første pult til venstre: Erna Ferdinansen, Signe Soli og Astrid Østlid.

Andre pult i første rad fra v.: Åse Karterud, Marie Trondsen og Elin Hope.

Tredje pult i første rad fra v.: ? Kråkås og Reidun Haugen.

Andre rad pult en fra venstre: Mary Mathisen, Reidun Hansen, Ingrid Holt, Inger Kløvstad, Ingrid Stenersen, Gerd Torp, Odd Strand og Chr. Westgaard.

Tredje rad pult fra venstre: Erling Aalvik, Ragnar Karlsen og Einar Lien.

Fjerde rad pult fra venstre: Sverre Eriksen, Asbjørn Boger, Kåre Bjørnsrud, Tellef Hansen, Reidar Holger Andersen, Kåre Martinsen, Hans Holmen.

Kontra skole – fra folkeskole til kulturskole

Kontra skole er i år 100 år. Dette klassebildet viser første klasse i 1932. Lærerinnen var Marie Enger. Hun arbeidet ved skolen i flere år, og var svært avholdt. Kontra var et staselig bygg etter datidens målestokk, med åtte klasserom og et forsamlingsrom. I tillegg var det spesialrom for sløyd og skolekjøkken, dessuten en lærerleilighet og et værelse til vaktmester. Bygda var med rette stolt av skolen sin.

Men helt uproblematisk skulle det ikke bli. Bygda fikk etter hvert et kraftig økende elevtall, og det ble for få lærere. Flere mannlige lærere ble ansatt. Etter tidens skikk underviste lærerinner på småskoletrinnet (1.-3.kl.), lærere underviste på høyeste trinn (4.-7.kl.).

Andre problemer fulgte. Det var en rekke feil og mangler ved bygningen. Det kom vann inn i kjelleren, antagelig p.g.a. dårlig drenering. Nødutgang ved brann var mangelfull og isolasjonen mellom rommene var dårlig. Det høye elevtallet medførte også stor slitasje på bygget.



Fra innvielsen i 1912.

I 1940 ble det besluttet å utvide Kontra. Men krigen kom og kullkastet alle planer. Etter krigen ble Ski skole bygget, og Kontra ble tatt i bruk som framhaldsskole til slutten av 1960-tallet. Deretter ble skolen yrkesskole for handel og kontor til 1993. I 1996 ble så Kontra tatt i bruk som kulturskole. I dag har kulturskolen 21 lærere, rektor og sekretær og 490 elever. Foruten at det undervises i 12 forskjellige orkesterinstrumenter har skolen sangklasse, kunstklasse og tilbud til psykisk utviklingshemmede.

Kilder: Inger Andresen, Dagfinn W. Jakobsen i Follominne 2010, Ski lokalhistoriske arkiv.



1. rekke fra venstre: Bjørn Kristiansen, Thor Eriksen, Kjell Nielsen.

2. rekke fra venstre: Kjell Kristoffersen, Herman Sæther, Ronny Torp, Erik Tronsen, Knut Grefqli, Sørre Vinker, Kjell Kristiansen, Bjørn Holger Andersen, Sven Jan Normann, Hans Petter Bjørnstad, Kjell Halvorsen, Reidar Hansen fra Moss.

Fotball

Bildet er tatt tidlig i 1950-årene og sannsynligvis i 1952. Kjell Kristoffersen hadde vært oppmann i Ski I.L.'s fotballgruppe fra 1951, og Reidar Hansen fra Moss F.K. var ansatt som trener. Som et ledd i hans honorar, ble det hogd ca 100 kbm tømmer til hus- og hyttebygging. Et farlig arbeid for fotballspillere, men disse karene var drevne i dugnad og tok mange tak utenfor banen.

I 1952 ble A-laget avdelingsmestere og spilte kvalik.kamper for datidens 1.divisjon. Disse endte med 1-0 seier over Spartacus, men dessverre tap 0-3 for Strømsgodset og tap 1-3 for Vestfossen. Mye tyder på at bildet ble tatt på Høvik da avdelingsmesterskapet var klart. A-laget rykket ikke opp før i 1958.

A-laget deltok også i NM dette året med seier 2-0 over Rapid, Moss og seier 3-1 over Oppegård, men tap 0-9 i 1. runde mot Vålerenga på Bislet.

Det spesielle med bildet er at Kjell Kristoffersen er med, som regel var det han som tok alle bilder.

Kjell Kristoffersen ble en av de store administratorene i fotballgruppa og Ski Idrettslag. Kjell er født og oppvokst i Ski, og kom til Ski Turn i 1936. Etter krigen kom Kjell med i fotballgruppa i Ski Idrettslag som kasserer og senere som oppmann, og videre i administrasjonen av lagets store dugnadsinnsats ved opparbeidelse av idrettsanlegget i Ski i årene 1950-55. "Bjørn Sleipnæs var formann og Kjell innpiskeren – hjertet og hjernen i opplegget," står det å lese i medlemsbladet. Kjell avsluttet på dugnadstoppen med 506 timer og som nr 2 var banemester Sverre Rønning med 449 timer. Søndag 11.september 1955 var det innvielse av første etappe i Skis nye idrettspark, og så sto garderobebygget/klubbhuset på ny dugnadsliste med samme "innpisker", Kjell Kristoffersen.

Kilde: Kjell Kristoffersen m.fl.



Bildet er fra 1972. Vi ser Ski Jeger- og Fiskerforening i arbeid med å sette ut fiskeyngel i Børtervann. Frank Svarthol med posen og ved årene Gard Sæther.

Ski Jeger- og Fiskerforening 75 år

Ski Jeger- og Fiskerforening startet i 1937, og inngikk da en avtale med Ski kommune om bruk av kommuneskogen for jakt. Det var dermed i underkant av 30.000 mål skog tilgjengelig for allmennheten.

Først fra 1948 ble det skrevet kontrakt med kommunen. Den gjaldt for fem år av gangen, og innebar jakt og fiskerett, men også plikt til å ivareta viltet. Det har gjennom årene blitt satt ut fiskeyngel ved behov. En periode med lite hare hadde foreningen harefarm for avl. Storfugl ble også avlet for utsetting.

I 1958 kjøpte foreningen Åli, en tidligere husmannsplass under Krokhol, beliggende langs vassdraget mellom Enebakkveien og Siggerud. Medlemmene la ned en masse dugnadsarbeid under byggingen av ny hytte, som har blitt flittig brukt i alle år. Både sommer og vinter er Åli en populær møteplass.

I regi av Ski Jeger- og Fiskerforening blir det holdt jaktprøver, jaktkonkurranser, hund / sau - dressurkurs, og to ganger i uken fra april til september er det leirdueskyting.

Av et medlemstall nær 400 er det 40-50 av disse som er med i ungdomsgruppen.



Et viktig arbeid for foreningen er å holde kurs for jaktprøven. Denne må alle jegere ta for i det hele tatt å kunne jakte.

Jakttider i Ski: (2011)

Rådyr, bukkejakt: 10.08 til 24.09

Rådyr, ordinær jakt: 25.09 til 23.12

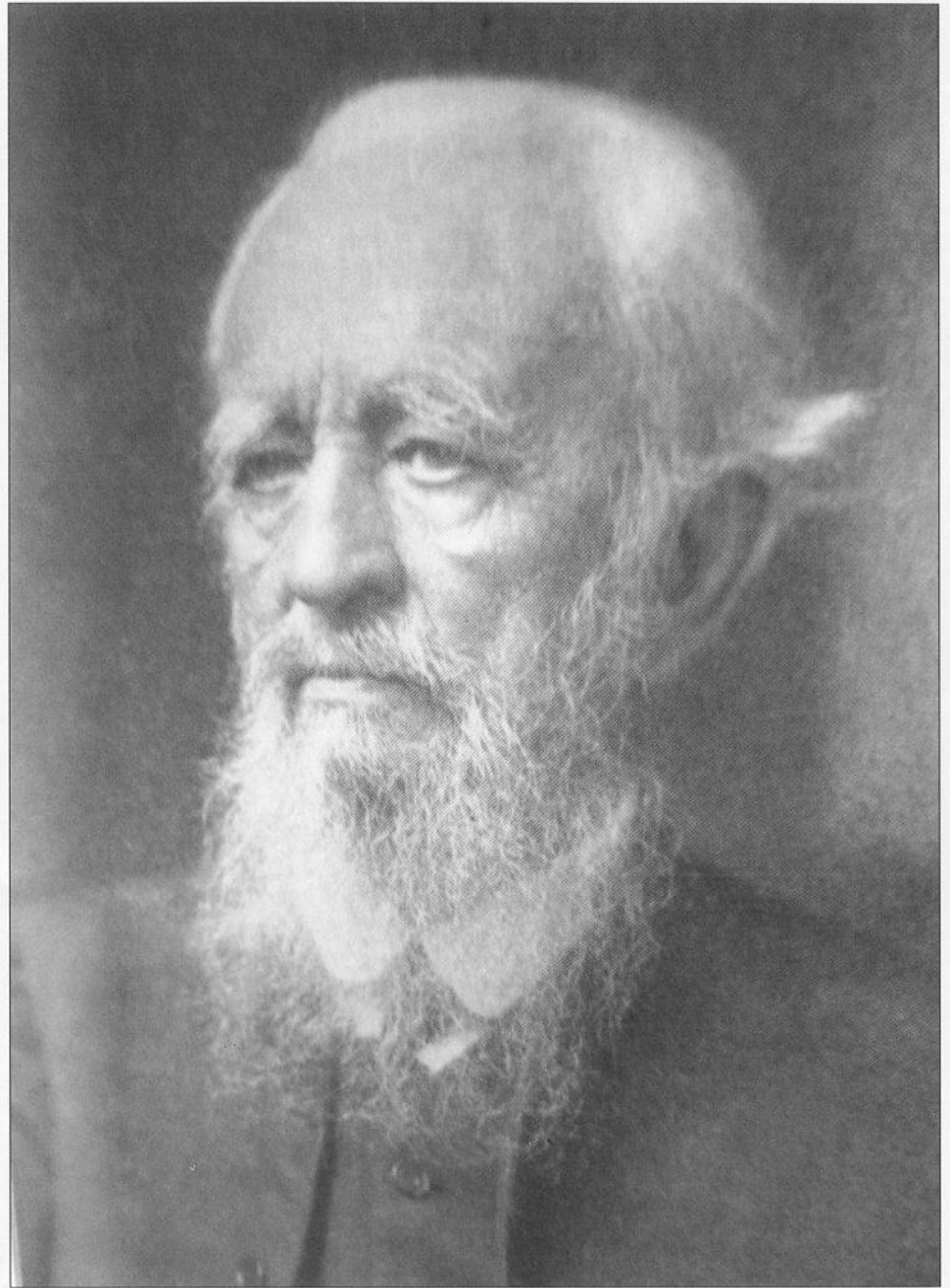
Elg: 05.10 til 31.10

Kilde: Ski Jeger- og Fiskerforening

Foto: utlånt av Gard Sæther



Far (lensmann)



Sønn (misjonær)

Lensmannssønnen som ble misjonær blant kannibaler på Ny-Hebridene (dagens Vanuatu)

Den 4/12 1844 ble det født en gutt på Vestre Sander i Ski. Han fikk navnet Johan Oscar. Foreldrene var lensmannen i Kråkstad og Ski, Christian Michelsen og Elise Schiubarth. Faren var født i Christiania i 1801 og ble utnevnt til lensmann i Kråkstad og Ski i 1827.

I sin selvbiografi skriver Oscar (han brukte ikke navnet Johan i voksen alder) at farens økonomi var dårlig. Da familien etter hvert vokste til 18 medlemmer, måtte faren føre en streng kontroll med penger som ble brukt til mat, klær og utdanning for barna. Om barneårene skriver Oscar at den største innflytelsen var den kristne moralen i familien og hjemmet. Moren var den store inspiratoren. Ellers nevner Oscar sin store kjærlighet til naturen. Han hadde stor glede av å vandre i furuskogen, klatre i fjell og studere landskapet som strakte seg mot horisonten. Det kan være Vardåsen og utsikten nordover mot Endsjø, Roås osv. han tenkte tilbake på.

I 1854 slutter Christian Michelsen som lensmann på grunn av dårlig helse. Familien flytter til Cristiania. Folketellingen i 1865 viser at familien da bor på gården Tøien i Østre Aker. Fem av barna bor fortsatt hjemme, blant dem Oscar på 21 år. Etter endt skolegang arbeider han på kontor for å få merkantil utdanning. På denne tiden opparbeider han stor eventyrlyst og vil komme seg ut i verden. Til å begynne med var det Vest-India han ville til, men den eldste broren nektet ham det. Da en av denne brorens venner reiste til New Zealand, ga broren ham tillatelse til å følge med dit i 1867. I barne- og ungdomsåra var Oscar veldig opptatt av religion, og etter hvert kom det for han at han ville bli misjonær. Da misjonsskipet "Dayspring" kom til New Zealand og hadde med nyheten om at det trengtes en ny misjonær, meldte Oscar seg til tjeneste. I 1878 blir han utsendt. Etter en forberedelsestid med en eldre misjonær blir han sendt til øya Tongoa. Det var en vakker øy med tre vulkaner og 1100 kannibaler. En høvding på øya fortalte Oscar at grisekjøtt var dårlig, men menneskekjøtt var godt. Noen av de nærmeste av Oscars medarbeidere på øya ble også drept av de innfødte, og

en av dem ble spist. Da en misjonær trenger en kone, reiste Oscar til New Zealand, der han giftet seg med Jane Langmuir i 1880. I 1892 er Oscar og hustru på besøk i Europa, også innom Norge. Jane dør 13 dager etter at deres fjerde barn ble født. Oscar drar tilbake til Tongoa, der han fortsetter sitt misjonærarbeid. I 1908 besøkte han igjen Norge. De siste årene levde han i New Zealand, der han døde i 1936.

Kilder: Roar Skolmen: Nordmenn i Paradis

Artikkel i ØB,12/2011, av Torbjørn Greipsland

Oscar Michelsen: Misi (selvbiografi), (London & Edinburgh, 1934)



Julebukker på besøk

Bildet er fra Hjell gård i Kråkstad julen 1915. Det er kommet julebukker til gårds – en populær skikk som var utbredt i hele distriktet på denne tiden. Man kunne kle seg ut og gå julebukk fra 3. juledag og julen ut (men helst i romjulen). Helligdagene kunne ikke benyttes til dette. Det var viktig at julebukkene fikk servering, ellers «bar de julen ut» hos folk. Skikken skapte forberedelser og mye moro, men er nå i ferd med å dø ut.

Julebukkene på bildet er fotografert i storstua på Hjell sammen med folkene på gården. Den eldre herren i forgrunnen er eieren, Per Hjell (Peder Caspersen Hjell). Til høyre for ham sitter døtrene Signe og Agnes.

Hjell er en gammel gård, noe navnet (et naturnavn) forteller. Den er nevnt i skriftlige kilder fra 1400-tallet. Hjalle/Jeldt/Hjallr er gamle skrivemåter på gårdsnavnet og grunnbetydningen er «noe flatt, som ligger høyt – et flatt, opphøyet parti på lavere grunn». Dette stemmer fint med gårdens beliggenhet ved Tomterveien nordøst i Kråkstad.

Gården var delvis kirkegods i middelalderen, men fra ca 1700 proprietærgods, tilhørende en rik Osloborger. Etter 1710 blir den bondegods, med hyppige eierskifter fram til 1815, da nåværende slekt flyttet inn på Hjell. Per Hjell på bildet over, overtok gården etter sin mor (som var enke etter Casper Pedersen) i 1870. Han var gift to ganger og fikk åtte barn, blant dem Karl, som overtok gården i 1926 – det året Per Hjell døde. Gården var ute av slekten en liten periode, men ble tatt tilbake på odel. Dagens eier er Tormod Hjell.

Østby skolekrets hadde lokaler på Hjell gård fra 1879. Da Kråkstad skole fikk egen skolebygning i 1911, ble kretsen slått sammen med Kråkstad skolekrets. Dette førte til svært lange skoleveier for barna nordøst i bygda.

Kilde: Østlid: Kråkstad – en bygdebok II
Foto: Ski Historielags Samling. Levert av Astrid Jahr

Registrering av bilder

Ski Historielag er interessert i bilder fra alle kanter av kommunen. Vi kommer gjerne hjem til deg for å notere opplysninger om bildene dine og låner med disse for avfoto-grafering.

Ta kontakt med oss, så blir vi enige om en dag det passer.

De fleste bildene i denne kalenderen finnes i fotoarkivet til Ski Historielag. Hvis du har lyst på en kopi av et bilde, kan du henvende deg til ansvarlig for fotosamlingen.

Mange av bildene er tilgjengelig i lokalhistorisk arkiv v/Ski Bibliotek. Søk gjerne på internett ski.hovedbibliotek@ski.kommune.no eller kontakt

Hovedansvarlig for fotosamlingen:
Bjørn Myrvoll, tlf. 64 87 45 41

Tidligere års kalendere kan fåes ved henvendelse til:
Per A. Krogstie, tlf. 64 87 32 43

Takk

*Vi takker alle som har hjulpet oss med bilder og opplysninger til årets kalender.
Takk også til alle som hjelper oss med å selge kalenderen*

Rolf Ottesen Grafisk Produksjon har trykket kalenderen.

Årets kalenderkomité har bestått av:

Aase Klohs

Bjørn Myrvoll

Knut Repstad

Karl-Olaf Løkenhagen

Ragnhild Sæthren

Elin Aas